

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษนับว่าเป็นภาษาหลักที่ชาวต่างชาตินิยมใช้เพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศกันมากที่สุด ภาษาอังกฤษนิยามว่าเป็นภาษานานาชาติหรือภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของผู้คนทั่วโลก เป็นภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารการศึกษาการแสวงหาความรู้การประกอบอาชีพการสร้างการเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิดสังคมเศรษฐกิจการเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 220) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น เป็นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟังทักษะการพูดทักษะการอ่านและทักษะการเขียนซึ่งทั้ง 4 ทักษะที่กล่าวมานั้น ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เนื่องจากการสื่อสารจะไม่เกิดขึ้นหากผู้สนทนาไม่สามารถพูดตอบโต้ได้ เพราะทักษะการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและความรู้สึกในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2539 : 167)

การที่นักเรียนมีความสามารถในการฟังทักษะการพูดที่ไม่ดีเท่าที่ควรจะทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาทักษะการพูด การสื่อสารของนักเรียน โดยให้นักเรียนได้ฝึกฝนและทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ จากการศึกษาที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ไม่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ในระบบการศึกษาของไทยจะกำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่การเรียนรู้ทางด้านภาษาอังกฤษนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (สุภาวิณี สีหาพงษ์, 2558)

จากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ ขาดความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร และขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ต่าง ๆ และจะทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นโดยในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างการทดลองโดยสุ่มแบบเจาะจงคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 จำนวน 27

คน โดยในการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อให้นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ .50

3. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
จำนวน 58 คน

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ	วิธีการสอนด้วยการแสดงบทบาทสมมติ
ตัวแปรตาม	ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

เนื้อหาที่ใช้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผนประกอบด้วยเรื่อง

1. เรื่อง Greeting and Introducing
2. เรื่อง Occupations
3. เรื่อง Shopping
4. เรื่อง Giving directions

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

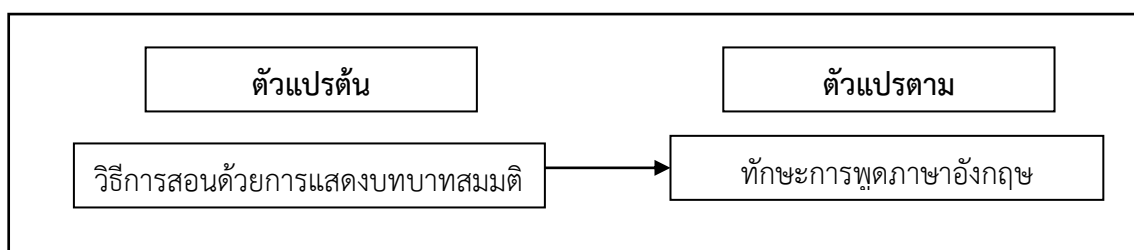
1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษหมายถึงความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาอังกฤษสนทนาได้ตามสถานการณ์และบทบาทที่กำหนดให้ด้วยความคล่องแคล่วและมั่นใจ สามารถพูดได้ราบรื่นต่อเนื่องถูกต้อง ซึ่งสามารถประเมินได้จากแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในระหว่างที่เรียนและทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษที่ครูเป็นผู้กำหนด สถานการณ์ ให้นักเรียนแสดงตามบทบาทสมมติจากสถานการณ์ที่ได้รับมอบหมายเพื่อ ให้นักเรียนกล้าแสดงออกทั้งการพูดภาษาอังกฤษและท่าทาง

6. ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำกิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนให้สามารถนำกิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

- 1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 1.2 คุณภาพผู้เรียน
- 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
- 1.4 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. ทักษะการพูด
 - 2.1 ความหมายของการพูด
 - 2.2 องค์ประกอบของการพูด
 - 2.3 หลักการสอนทักษะการพูด
 - 2.4 การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
3. การสอนโดยการใช้บทบาทสมมติ
 - 3.1 ความหมายของบทบาทสมมติ
 - 3.2 รูปแบบการใช้บทบาทสมมติ
 - 3.3 ประโยชน์ของการใช้บทบาทสมมติ
 - 3.4 หลักการและขั้นตอนการนำบทบาทสมมติไปใช้ในการเรียนการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 :220 – 243) ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันเนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารการศึกษาการแสวงหาความรู้การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้นเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิดสังคมเศรษฐกิจการเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.2 คุณภาพผู้เรียน

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ความรู้กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ที่ผู้เรียนพึงมีเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้เป็นกรอบ ดังนี้

12.1 ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจงและคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความข่าวโฆษณานิทานและบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่านระบุ / เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่านเลือก / ระบุหัวข้อเรื่องใจความสำคัญรายละเอียดสนับสนุนและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

12.2 สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัวสถานการณ์ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบายให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการเสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลบรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรมประสบการณ์และข่าว / เหตุการณ์พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

12.3 พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเองประสบการณ์ข่าว / เหตุการณ์ / เรื่อง / ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ / แก่นสาระหัวข้อเรื่องที่ได้อ่านการวิเคราะห์เรื่อง / ข่าว / เหตุการณ์ / สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมประสบการณ์และเหตุการณ์พร้อมให้เหตุผลประกอบ

12.4 เลือกใช้ภาษาน้ำเสียงและกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษาเข้าร่วม / จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

12.5 เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

12.6 ค้นคว้ารวบรวมและสรุปข้อมูล / ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

12.7 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง / สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษาชุมชนและสังคม

12.8 ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น / ค้นคว้ารวบรวมและสรุปความรู้ / ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพเผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนชุมชนและท้องถิ่นเป็นภาษาต่างประเทศ

12.9 มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง - พูด - อ่าน - เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ - ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษา และอาชีพ การเดินทาง

ท่องเที่ยว การบริการสถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100 - 2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

12.10 ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1.4 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด

1. ปฏิบัติตามคำขอร้องคำแนะนำคำชี้แจงและคำอธิบายง่าย ๆ ที่ฟังและอ่าน
2. อ่านออกเสียงข้อความข่าวประกาศและบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. ระบุดู / เขียนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ที่อ่าน
4. เลือก / ระบุดูประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง (non - text information) ที่อ่าน

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัวและสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม
2. ใช้คำขอร้องให้คำแนะนำคำชี้แจงและคำอธิบายตามสถานการณ์
3. พูดและเขียนแสดงความต้องการและให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆอย่างเหมาะสม
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลบรรยายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม
5. พูดและเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรมและประสบการณ์พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆโดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัด

1. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเองกิจวัตรประจำวันประสบการณ์และข่าว / เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม
2. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ / แก่นสาระหัวข้อเรื่อง (topic) ที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง / ข่าว / เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม
3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเรื่องต่างๆใกล้ตัวและประสบการณ์พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัด

1. ใช้ภาษานำเสียงและกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. อธิบายเกี่ยวกับเทศกาลวันสำคัญชีวิตความเป็นอยู่และประเพณีของเจ้าของภาษา

3. เข้าร่วม / กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัด

1. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

2. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัด

1. ค้นคว้ารวบรวมและสรุปข้อมูล / ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด / การเขียน

สาระที่ 4 ภาษาและความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัด

1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง / สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษาและชุมชน

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น / ค้นคว้ารวบรวมและสรุปความรู้ / ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

2. เผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนเป็นภาษาต่างประเทศ

2. ทักษะการพูด

2.1 ความหมายของทักษะการพูด

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดไว้ ดังนี้

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526 :121) ให้นิยามว่า การพูดเป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบผู้อื่นหรือใช้ถ้อยคำเพื่อโน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามตนเอง การพูดเป็นเครื่องมือของคนในการใช้ภาษาเพื่อเป็นการสื่อสาร

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 :21) ให้นิยามว่า ทักษะการพูดนั้นผู้พูดจะต้องถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ออกมาเป็นรหัสของภาษาหรือเป็นคำพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากจะใช้น้ำเสียงเน้นหนักในคำระดับเสียงสูงต่ำในประโยคเพื่อสื่อความหมายด้วยแล้ว ผู้พูดยังแสดงถึงวัฒนธรรมและ

สถานภาพของผู้พูดด้วย คือแสดงจุดมุ่งหมายในการพูดว่าตนต้องการจะพูดอะไรพูดกับใครพูดที่ไหน และพูดอย่างไร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 :167) ให้นิยามว่า ทักษะการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึก ให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดหมายของผู้พูด ดังนั้น ทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพ ธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้พูดได้ยอมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้ เข้าใจและจะช่วยให้การอ่านและการเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานานไม่ได้เกิดจากความเข้าใจและจดจำ

งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี (2548 :3) ให้นิยามว่า การพูด คือ การใช้ถ้อยคำน้ำเสียงรวมทั้งกิริยาอาการ เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังได้รับรู้เกิดการตอบสนองหรือคล้อยตาม

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ทักษะการพูด หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด โดยใช้เสียงหรือกิริยาท่าทาง และใช้ภาษาที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้รับสารด้วยเข้าใจตรงประเด็นที่ต้องการสื่อสาร

2.2 องค์ประกอบทักษะการพูด

จินดา งามสุทธิ (2524 : 2) ได้แบ่งองค์ประกอบของการพูดไว้ 5 ประการดังนี้

1. ผู้พูด (Speaker) คือ ผู้ที่มีเรื่องราวพร้อมที่จะพูดออกไป
2. เนื้อเรื่อง (Speech) คือ เรื่องราวที่ผู้พูดเตรียมไว้ที่จะพูด
3. ผู้ฟัง (Audience) คือ ผู้ที่รับเรื่องราวต่าง ๆ ที่พูดพูดให้ฟัง
4. เครื่องมือสื่อความหมาย (Communicative Act) คือ การใช้เครื่องมือช่วยในการพูดให้น่าสนใจขึ้น เครื่องมือที่ช่วยสื่อความหมายนี้อาจจะได้แก่ ลักษณะท่าทางของผู้พูดหรือหรืออาจจะเป็นเครื่องมือโสตทัศนวัสดุก็ได้
5. สถานการณ์ในการพูด (Speaking Situation) ควรพิจารณาถึงโอกาสในการพูดเวลาตลอดจนสภาวะแวดล้อม

เซิล (Searle, 1978 : 85-95 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) ให้แนวคิดว่า การพูดติดต่อสื่อสารจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. การกล่าวถ้อยคำ (Utterance Act) หมายถึง การที่ผู้พูดกล่าวคำหรือประโยคขึ้นมาใช้ในการสื่อสาร ซึ่งคำพูดหรือประโยคดังกล่าวต้องมีจุดประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสารด้วย
2. การกล่าวคำพูดที่ทำให้บรรลุอย่างใดอย่างหนึ่งตามสถานการณ์ต่าง ๆ (Propositional Act) หมายถึง การที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับเหตุการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น ๆ เช่น การพูดที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจและเชื่อถือ หรือการพูดที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด เป็นต้น
3. การแสดงเจตนาในการกล่าวคำพูด (Illocutionary Act) หมายถึง การแสดงออกซึ่งความตั้งใจของผู้พูด ในการกล่าวถ้อยคำ เช่น ต้องการทักทาย ขอร้อง ตักเตือน ขอโทษ เป็นต้น ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ในการพูดแต่ละครั้งจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. ผู้พูดซึ่งจะเป็นผู้ที่กล่าวคำพูดออกไปการกล่าวคำพูดออกแต่ละครั้งจะต้องมีจุดประสงค์ในการสื่อสาร

2. เนื้อหาเนื้อหาที่จะกล่าวออกไปควรมีความเหมาะสมกับสถานการณ์หรือบุคคลที่ผู้พูดด้วย
3. ผู้ฟังผู้ฟังจะต้องทราบว่าฟังเรื่องอะไร

แฮริส (Harris, 1988 : 81 – 82 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบในการพูดเพื่อการสื่อสารว่าประกอบด้วยความสามารถดังต่อไปนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation) ผู้พูดต้องออกเสียงพยัญชนะ สระ การเน้นหนักในคำ ประโยค และคำควบกล้ำต่าง ๆ ให้ถูกต้อง
2. ไวยากรณ์ (Grammar) ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
3. คำศัพท์ (Vocabulary) ใช้คำศัพท์ได้หลากหลายและถูกต้อง
4. ความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างคล่องแคล่ว
5. ความสามารถในการจับใจความ (Comprehensibility) สามารถจับใจความของข้อมูล แล้วพูดได้ตอบให้การสื่อสารดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

2.3 หลักการสอนทักษะการพูด

นักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอหลักการสอนทักษะการพูดที่มีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

ไบเกต (Bygate, 1995 : 5 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดว่า

1. เป็นการสอนทักษะในการใช้กลไกทางภาษาโดยหมายถึง การพูดในสถานการณ์ที่กำหนด ให้ ตลอดจนการออกเสียง การใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์เพื่อสื่อความหมายที่ถูกต้อง
2. เป็นการสอนทักษะภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์หมายถึง ทักษะในการถ่ายโอนและใช้กลไกภาษาในสถานการณ์ได้ ซึ่งเป็นทักษะในการนำความรู้และทักษะในการใช้กลไกทางภาษามาใช้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร

สมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 167 - 168) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนทักษะการพูดไว้ 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นบอกวัตถุประสงค์ผู้สอนควรจะต้องบอกให้ผู้เรียนรูถึงสิ่งที่เรียน
2. ขั้นเสนอเนื้อหาการเสนอเนื้อหาควรจะต้องอยู่ในรูปบริบทผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใครมีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูดสถานที่พูดและเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง

3. ขั้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อม ๆ กันหรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบและเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริงและควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้อย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

บราวน์ (Brown, 2001 : 275 – 276 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดไว้ ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่สนองความต้องการของนักเรียนโดยมุ่งไปที่การทำกิจกรรมของนักเรียน การสื่อความหมายและการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว
2. เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน
3. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกพูดใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง
4. หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วควรให้มีข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนด้วย

5. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกทั้งทักษะการฟังและทักษะการพูดไปพร้อมกัน
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกแบบกิจกรรมเองบ้าง
7. ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนายุทธวิธีในการพูด

ริชาร์ดส์และร็อดเจอร์ส (Richards and Rodgers, 2002 : 172 ; อ้างอิงใน เกศสุดา ปงลังกา, 2550) ได้กล่าวถึงหลักการสอนภาษาที่ดีว่า ควรพิจารณากระบวนการเรียนรู้ตามสถานการณ์ ที่หลากหลายมากกว่าระเบียบวิธีการที่มีแบบแผนตายตัว ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ภาษาผ่านขั้นตอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
2. การสื่อสารตามสภาพจริงและการสื่อสารอย่างมีความหมายเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
3. ความคล่องในการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญของการพูดเพื่อการสื่อสารผู้เรียนต้องสามารถสื่อสารด้วยความคล่องแคล่ว
4. การพูดเพื่อการสื่อสารสามารถที่จะบูรณาการไปสู่ทักษะทางภาษาที่แตกต่างกันได้
5. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องลองผิดลองถูก เพื่อเป็นการประยุกต์ใช้ภาษาได้อย่างสร้างสรรค์

จากการศึกษาสรุปได้ว่า หลักในการสอนทักษะการพูดที่ได้นั้นต้องคำนึงว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพจึงต้องให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางการพูดอย่างเต็มความสามารถ ไม่ถูกปิดกั้นความคิดมีอิสระในการตัดสินใจที่จะพูด เพื่อแสดงบทบาทของตนเองอย่างเต็มความสามารถโดยควรมีข้อมูลย้อนกลับเพื่อทราบพัฒนาการของตนเอง

2.4 การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษสามารถดำเนินการก่อนการเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถของนักเรียนว่าประสบความสำเร็จหรือบรรลุจุดประสงค์เพียงใดนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 96) ได้ให้แนวทางการวัดผลการพูดว่า การวัดผลการพูดอาจทำควบคู่ไปกับการวัดผลการฟังก็ได้คือรวมเป็น Oral Test แต่บางครั้งอาจวัดผลการพูดเพียงอย่างเดียว การวัดผลการพูดและการฟังนี้ พยายามจัดให้ออกมาเป็นแบบ Communication ได้ก็จะเหมาะสมมาก เพราะเป็นทักษะที่จำเป็นในการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารเบื้องต้น สำหรับระดับประถมควรวัดผลในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

1. สามารถพูดสนทนาทักทายกันได้
2. ตั้งตั้งคำถามและตอบคำถามง่าย ๆ ได้
3. ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ถูกต้องและออกคำสั่งได้
4. พูดประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่นขออนุญาตเข้าห้องได้
5. ดูรูปภาพแล้วตั้งคำถามหรือบรรยายภาพเป็นภาษาอังกฤษได้

ขณะสอบพูดควรสังเกตความถูกต้องในการออกเสียง สำเนียงที่ถูกต้องและความคล่องแคล่วในการพูด ด้วยการให้คะแนนเป็นระดับตามความถูกต้องคล่องแคล่ว เช่น 3 - 2 - 1 - 0 เป็นต้น

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2533 : 64) ได้ให้กำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผลทักษะพูดว่า อาจดำเนินการในระหว่างการเรียนการสอนเพื่อดูความรู้และความสามารถที่จะสื่อสารในเรื่องที่เรียนและในตอนปลายภาคด้วย ตัวอย่างการวัดและประเมินผลทักษะการพูด ดังนี้

1. ให้อธิบายรูปภาพหรือการฟังเทปโดยใช้ศัพท์และโครงสร้างที่เรียนแล้ว ตลอดจนสังเกตผู้ที่เกี่ยวข้องในภาพ ในเรื่อง เพศ วัยวุฒิ สถานภาพทางสังคม อาชีพ สภาพแวดล้อม สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง อากัปกริยาและความรู้สึก ตลอดจนความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือคุณชนาในภาพ ที่สามารถจะเดาได้จากภาพหรือการฟังเทป

2. ให้สนทนาเป็นคู่ ๆ โดยสร้างสถานการณ์ให้ตัวอย่าง

3. หารายงานเพื่อน ๆ หลังจากสำรวจกิจกรรมที่เพื่อน ๆ ทำมากที่สุดในวันอาทิตย์

4. ให้สัมภาษณ์เป็นคู่หรือเป็นกลุ่มตัวอย่างเช่น

5. ให้บรรยายโดยเล่าเรื่องราวโดยใช้จินตนาการของตนเองหรือจากประสบการณ์จริง

สมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 214 - 215) ได้เสนอวิธีการทดสอบทักษะการพูด ดังนี้

1. ให้พูดประโยคสั้น ๆ ตามผู้สอนหรือตามที่ได้ยินจากเทปบันทึกเสียง

2. ให้อ่านออกเสียงประโยคต่าง ๆ

3. ให้ผู้เรียนบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน

4. ให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุดถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจใช้คำสั่งเป็นภาษาแม่

5. ให้ผู้เรียนพูดตามหัวข้อ (Topic) ที่กำหนดให้ ผู้สอนควรให้หลาย ๆ หัวข้อ เพราะผู้เรียนอาจคล่องในหัวข้อหนึ่งมากกว่าอีกหัวข้อหนึ่งก็ได้

6. ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทเป็นผู้สัมภาษณ์และพยายามหาข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากผู้สัมภาษณ์ แล้วจดบันทึกไว้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539 :80) กล่าวถึงหลักการประเมินผลการพูดภาษาอังกฤษว่า จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

1. การออกเสียงชัดเจนรวมทั้งความถูกต้องในการลงเสียงหนักเบาการใช้เสียงขึ้นลงการเว้นจังหวะในการพูด

2. ที่ซึ่งที่สีหน้าการสบตากับผู้ฟังว่า สอดคล้องเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดและผู้พูดสามารถพูดอย่างได้มีประสิทธิภาพ

3. ศัพท์ จำนวนที่ใช้เหมาะสมและความหมายถูกต้อง

4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ถูกต้อง

5. การพูดต้องมีใจความสำคัญที่จะสื่อความหมาย

6. การพูดมีรายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล

7. การสรุปประเด็นที่พูดสามารถสื่อความหมายได้

8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังที่พูดด้วยการใช้ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาที่เหมาะสมเช่นวิธีการสอดแทรกคำพูดของผู้อื่นการนำเข้าสู่การพูดของตนเองอย่างราบรื่น ไม่ห้วนพูดภาษาที่สุภาพมีการพูดขึ้นต้นและลงท้ายอย่างเหมาะสม

ธูปทอง กว้างสวาสดี (2549 : 96 - 97) ได้สรุปการวัดและประเมินผลทักษะการพูดว่า องค์ประกอบที่สำคัญของทักษะการพูดมี 5 ประการ คือ

1. ความคล่องในการใช้ภาษาพูด (Fluency)
2. ความสามารถในการพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ (Comprehensibility)
3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of Communication)
4. คุณภาพของข้อความที่สามารถนำมาสื่อได้ (Quality of communication)
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort of communication)

จากการวัดผลและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดและประเมินทักษะการพูด ต้องมีประเด็นการวัดในด้านความถูกต้องของการใช้ภาษา การออกเสียง การแสดงท่าทางประกอบ ความคล่องแคล่วในการพูด และที่สำคัญที่สุด คือ พูดแล้วสามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจถูกต้องตรงตามประเด็นที่ต้องการพูด ถึงแม้จะมีสำเนียงจากภาษาแม่อยู่บ้าง

3. การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

3.1 ความหมายของบทบาทสมมติ

บทบาทสมมติเป็นเทคนิคหรือกิจกรรมการสอนวิธีหนึ่งซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

เซฟเทลและเซฟเทล (Shaftel and Shaftel, 1967 : 83 – 84 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา , 2550) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้สถานการณ์ในชีวิตจริง เป็นแนวทางที่จะช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การแสดงบทบาทสมมติจะแฝงไปด้วยมวลประสบการณ์และกลวิธีแก้ปัญหาหลาย ๆ ด้าน

เมนทส (Ments, 1983 : 16 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) กล่าวว่า บทบาทสมมติ คือ การให้ผู้เรียนจินตนาการว่าตนเป็นบุคคลในสถานการณ์สมมติ จากนั้นให้ผู้เรียนแสดงบทบาทที่คิดว่าบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์นั้นรู้สึก

ผกา สัตยธรรม (2524 : 49) กล่าวว่า บทบาทสมมติเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้แสดงออกหลายทางทั้งการพูดและการแสดงท่าทาง การแสดงบทบาทสมมติอาจจะใช้ท่าทางต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ การเลียนแบบท่าทางหรือท่าเสียงสิ่งต่าง ๆ

สนั่น มีชั้นหมาก (2538 : 280) กล่าวว่า บทบาทสมมติเป็นการแสดงออกของผู้เรียนตามเนื้อหาของสถานการณ์เรียนโดยไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนสัมผัสกับสิ่งที่เรียนรู้ใกล้เคียงความเป็นจริง ขณะแสดงมีการปรับปรุงแก้ไขให้สมจริงมากที่สุดและมีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองประสานงานกับกลุ่มแสดงของตนได้เป็นอย่างดี

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 119) กล่าวถึงบทบาทสมมติว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะให้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิดและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สุวิทย์ มูลคำ (2545 : 53) กล่าวถึงความหมายของบทบาทสมมติไว้ว่า เป็นการสร้างหัวข้อเรื่องหรือสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วแสดงตามบทบาทนั้นตามความรู้สึก

นึกคิด และประสบการณ์ที่ผู้แสดงคิดว่าควรจะเป็น ภายหลังการแสดงจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออก ทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากความหมายของบทบาทสมมติที่กล่าวมา สรุปได้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการพูดที่ครูเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนแสดงตามสถานการณ์และบทบาทซึ่งใกล้เคียงกับความจริง โดยนักเรียนแสดงบทบาทความรู้สึก เจตคติที่มีต่อบทบาทนั้น เป็นการนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการฝึกทักษะ ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดการปฏิบัติการเผชิญสถานการณ์ซึ่งเป็นการประยุกต์ความรู้ของนักเรียน

3.2 รูปแบบการใช้บทบาทสมมติ

รูปแบบการใช้บทบาทสมมติที่นักวิชาการกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ปรีชา เศรษฐธีร (2524 : 139) กล่าวว่า การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนมี 2 แบบใหญ่ ๆ คือ

1. การใช้บทบาทสมมติแบบมีบทเตรียมไว้ หมายถึง การใช้บทบาทสมมติเข้ามาช่วยในการสอน โดยที่ผู้สอนได้เตรียมบทไว้ล่วงหน้า หวังจะให้ผู้เรียนได้เรียนไปตามแผนและขั้นตอนที่เตรียมไว้ เช่น ครูเตรียมสถานการณ์สมมติล่วงหน้าและเตรียมบทสนทนาอย่างเรียบร้อย เมื่อเข้าสอนครูจะสอนและใช้บทบาทสมมติตามขั้นตอนที่เตรียมมา

2. การใช้บทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ หมายถึง การใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือช่วยในการสอนตามวาระและโอกาสที่อันวยครูไม่ได้เตรียมบทบาทมาให้ผู้เรียนล่วงหน้า

สมศิริ ปลื้มจิตต์ (2534 : 32) กล่าวว่า การใช้บทบาทสมมติมี 2 แบบ คือ

1. การใช้บทบาทสมมติที่เตรียมไว้ล่วงหน้า (Preplanned or Structure role playing) การใช้บทบาทสมมติแบบนี้มีรากฐานมาจากความคิดที่ว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนมากที่สุด ผู้เรียนเรียนรู้โดยการทดลองฝึกหัดและลองผิดลองถูก ผู้เรียนสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นและเลียนแบบหรือรู้โดยการมีปฏิริยาโต้ตอบพฤติกรรมของผู้เสนอบทบาท ผู้เรียนจะทำหน้าที่ที่ความและตัดสินใจอย่างพินิจพิเคราะห์ สมาชิกในกลุ่มจะเกิดความคิดรวบยอดในหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นโอกาสที่สมาชิกจะเพิ่มความรูสึกเกี่ยวกับการรับรู้การมองเห็นและการแก้ปัญหา

2. การใช้บทบาทสมมติแบบอัตโนมัติ (Spontaneous role playing) รูปแบบการใช้บทบาทสมมตินี้คล้าย ๆ กับแบบแรก คือ สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ด้วยการสังเกตเลียนแบบและการวิจารณ์หรือติชมแต่ข้อมูลระหว่างทฤษฎีนี้ต่างกับทฤษฎีแรก คือ กระบวนการวิเคราะห์ในสถานการณ์การเรียนรู้ในแบบนี้ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้คิดหารูปแบบพฤติกรรมของเขาเองมาทดลองค้นคว้าหาแบบของพฤติกรรมใหม่ ๆ การใช้บทบาทสมมติแบบนี้มักใช้ปนกับแบบแรกซึ่งขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของกลุ่ม

กาญจนา จันทะดวง (2543 : 118) เสนอว่า การแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีการสอนที่ไม่ยุ่งยากและเป็นที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบันและสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การแสดงบทบาทสมมติที่มีการเตรียมตัวล่วงหน้าเมื่อผู้สอนกำหนดสถานการณ์หรือหัวข้อขึ้นมา จากนั้นนำมาถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับฟังแล้วมอบบทบาทให้กับผู้แสดงตามความเหมาะสมโดยผู้แสดงอาจสอดแทรกรายละเอียดเพิ่มเติมของเนื้อหาได้

2. การแสดงบทบาทสมมติที่ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า เป็นวิธีการสอนที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนหรือใช้ในระหว่างที่มีการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นน่าสนใจและทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปการใช้บทบาทสมมติทั้ง 2 แบบ คือ บทบาทสมมติที่ครูได้เตรียมบทบาทไว ล่วงหน้าและบทบาทสมมติที่ไม่ได้เตรียมไวล่วงหน้าทั้ง 2 แบบมีจุดที่ต่างกัน กล่าวคือ การใช้บทบาทสมมติที่เตรียมไวล่วงหน้าเน้นความพร้อมของผู้แสดงที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละบท รวมถึงการจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือสถานการณ์นั้น ๆ ส่วนรูปแบบการใช้บทบาทสมมติที่ไม่มีการเตรียมไวล่วงหน้าเน้นไหวพริบ เขาปัญญา ความคิดสร้างสรรค์อย่างฉับไวของผู้แสดง

3.3 ประโยชน์ของการใช้บทบาทสมมติ

บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่เป็นประโยชน์ในการสอนมากครูสามารถใช้บทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในด้านต่าง ๆ การแสดงบทบาทสมมติจะพัฒนาความสามารถของนักเรียนที่จะปฏิบัติตนกับบุคคลอื่น ๆ บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่สนุกและสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษให้เกิดแก่นักเรียนตามที่บุคคลต่าง ๆ กล่าวถึงประโยชน์ของบทบาทสมมติไว้ดังต่อไปนี้ คือ

เมนทส (Ments, 1983 : 25 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) กล่าวว่า การใช้บทบาทสมมติมีประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่ซ่อนอยู่
2. ช่วยให้นักเรียนได้อธิบายถึงหัวข้อสนทนาและปัญหาส่วนตัว
3. ช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจตนเอง
4. นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ
5. แสดงปัญหาสังคมโดยทั่วไปและปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
6. ให้โอกาสแก่นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและให้ความสำคัญต่อการสนองตอบทาง

อารมณ์ในการแสดงและทางภาษาท่าทาง

ญาดา พนิตพิณกุล (2539 : 266 - 257) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมบทบาทสมมติดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้การประพจน์และปฏิบัติตนในสังคมได้เหมาะสม
2. ผู้เรียนได้รู้จักพัฒนาการฝึกปฏิบัติคือรู้สึกคิดและกระทำอย่างมีระบบ
3. ผู้เรียนได้ผ่อนคลายความตึงเครียด
4. ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาและรู้จักตัดสินใจ
5. ผู้เรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกมีความมั่นใจในการปรับตัวและมีความเป็นตัวของตัวเอง

มากที่สุด

6. ผู้เรียนได้ร่วมกันพัฒนาความสามัคคีโดยการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น
7. ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการรับรู้ความรู้สึกความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่นทำให้มองโลกกว้างขึ้น

8. ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นว่ามีความแตกต่างจากตัวเองและสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

9. ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงออกหลายบทบาท

10. ผู้เรียนมีโอกาสสำรวจค่านิยมของตนเองและผู้อื่นซึ่งสามารถทำให้รู้จักตัดสินใจเลือกค่านิยมของตนเองได้อย่างมีเหตุผล

11. ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น

12. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

จากประโยชน์ของการใช้บทบาทสมมติที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกและเตรียมการใช้ภาษาในการสื่อสาร ในสถานการณ์ที่หลากหลายทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในการปฏิบัติตนในสังคมฝึกการแก้ปัญหาและช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจ อีกทั้งเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่นตลอดจนสามารถปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมทำให้เกิดความเข้าใจอันดีและเกิดความสามัคคี

3.4 หลักการและขั้นตอนการนำบทบาทสมมติไปใช้ในการเรียนการสอน

3.4.1 หลักการนำบทบาทสมมติไปใช้

การนำบทบาทสมมติไปใช้ในห้องเรียนนั้น วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์ (2522 : 27 - 29) ได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

1. การแสดงบทบาทสมมติควรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ไม่ควรใช้เพื่อการบันเทิงเพียงอย่างเดียว

2. ในการแสดงบทบาทสมมติไม่ควรกำหนดเวลาตายตัวลงไป

3. เรื่องที่นำมาใช้ไม่ควรเป็นเรื่องที่ยากเกินไปควรเป็นเรื่องที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากอภิปรายเมื่อแสดงจบแล้ว

4. การแสดงบทบาทสมมติจะได้ผลเต็มที่เมื่อนำมาใช้ติดต่อกันพอสมควรไม่ใช่เป็นการคันการเรียนเพียงครั้ง 2 ครั้งเพียงแก้ปัญหาความเบื่อหน่ายของผู้เรียนเท่านั้น

5. ควรใช้การแสดงบทบาทสมมติเมื่อต้องการให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและฝึกทักษะในการปฏิบัติในเรื่องความสัมพันธ์ของมนุษย์

บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 62 - 63) ให้ข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพของการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติไว้ ดังนี้

1. ผู้สอนควรชี้แจงจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติและสิ่งที่ต้องการให้ผู้สังเกตศึกษาจากการแสดงบทบาทสมมตินั้น

2. ผู้สอนต้องเตรียมสถานการณ์และมีคำอธิบายสถานการณ์ให้ชัดเจน สำหรับผู้ที่จะแสดงบทบาทแต่ละคนซึ่งจะต้องจดจำสถานการณ์ที่ตนจะต้องแสดงบทบาทไว้ให้แม่นยำ มีความเข้าใจในบทบาทของตนอย่างรู้อย่างสถานการณ์และบทบาทที่กำหนดจัดพิมพ์ลงในแผ่นกระดาษเพื่อมอบให้ผู้แสดงบทบาทได้ศึกษา

3. ควรใช้เวลาในช่วงสั้น ๆ สำหรับผู้ที่จะแสดงบทบาทสมมติได้ประมวลความคิดซักซ้อมและเตรียมการ

4. ในการแสดงบทบาทสมติจะต้องมีบรรยากาศที่เสรีและรู้สึกปลอดภัย

5. อาจมีการปรับปรุงและแสดงกิจกรรมบางตอนใหม่

6. หลังจากการแสดงบทบาทสมมติควรมีการอภิปรายถึงพฤติกรรมที่แสดงและประเมินผลการปฏิบัติของผู้เรียนโดยใช้คำถามต่อไปนี้

- 6.1 แต่ละคนแสดงบทบาทได้สมจริงเพียงใด
- 6.2 มีความแตกต่างของบทบาทที่แสดงในทางใด
- 6.3 การแสดงบทบาทเปลี่ยนแปลงความคิดของท่านเกี่ยวกับตัวละครที่แสดงอย่างไร
- 6.4 อะไรคือจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสำหรับบทเรียนนี้

3.4.2 ขั้นตอนการนำการแสดงบทบาทสมมติไปใช้

เพื่อให้กิจกรรมการสอนบทบาทสมมติสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนที่มั่นใจว่า แต่ละขั้นได้รับการตรวจสอบและใช้ให้เหมาะสมที่สุด นักการศึกษาต่าง ๆ ได้เสนอขั้นตอนการนำบทบาทสมมติไปใช้ ดังต่อไปนี้

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546 : 56) กล่าวว่า การจัดการเรียนรูปแบบแสดงบทบาทสมมติประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนสร้างสถานการณ์และกำหนดบทบาทสมมติ

2. ขั้นเริ่มบทเรียนควรกระตุ้นความสนใจผู้เรียนให้คิดและอยากติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธีเช่น

- 2.1 การเชื่อมโยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน
- 2.2 การเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับในอดีต
- 2.3 การเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วและทิ้งท้ายด้วยปัญหา
- 2.4 การชี้แจงให้เห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดงและร่วมกันคิดแก้ปัญหา
- 2.5 การใช้คำถามซึ่งเป็นคำถามหลักในประเด็นที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดการคิด ฯลฯ

3. ขั้นเลือกผู้แสดง

การเลือกผู้แสดงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนและควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทด้วยความเต็มใจ เมื่อเลือกผู้แสดงครบถ้วนโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งแล้วควรให้เวลาในการเตรียมการแสดงและการฝึกซ้อมพอสมควร เช่น

3.1 เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาทเพื่อให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์

3.2 เลือกผู้แสดงที่มีความตรงข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้เพื่อให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากตน

3.3 เลือกผู้แสดงจากอาสาสมัครหรือความสมัครใจที่ผู้แสดงแต่ละคนสนใจ เลือกผู้แสดงแบบจำเพาะเจาะจงเพื่อให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ได้ข้อคิดจากบทบาทที่ได้รับ

4. ขั้นกำหนดตัวผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม

ผู้สอนควรสอบถามความเข้าใจกับผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ว่าการแสดงบทบาทสมมติที่จัดขึ้นนี้มีได้มุ่งนำเสนอเพื่อความสนุกสนานความบันเทิงแต่ที่จริงแล้วจุดประสงค์ที่สำคัญมุ่งให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้แสดงและผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ดังนั้นผู้ชมควรสังเกตและมีแบบบันทึกการสังเกตเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

5. ขั้นแสดงการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแสดง ควรใช้เศษวัสดุโดยใช้ซ้ำ (Reuse) การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือซ่อมแซมได้ (Recycle) เพื่อเป็นการประหยัดและปลูกจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า จัดเป็นฉากการแสดงให้ดูสมจริงสมจัง เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วให้เริ่มการแสดงตามเวลาที่กำหนด ผู้ดูแลควรกำกับดูแลการแสดงอย่างใกล้ชิดไม่ควรให้ใช้เวลายืดเยื้อยาวนานไปหรือแสดงออกนอกเรื่องหรือวอกแวกไปมาจนผู้ชมเกิดความรำคาญหรือสับสนไม่สามารถจับประเด็นตามที่ต้องการได้

6. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ การเรียนรู้เทคนิคที่จำเป็น คือ การสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้แสดงและการจดบันทึกต่อนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ต่าง ๆ จากข้อมูลที่บันทึกไว้เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นประเด็นในการอภิปราย สะท้อนความคิดเห็นและสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ ผู้สอนต้องระมัดระวังในการคุมประเด็นการอภิปราย โดยเน้นผู้ร่วมอภิปรายทุกคนให้ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติ ว่าบทบาทที่ผู้แสดงแสดงออกมานั้นเป็นเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกนึกคิดการรับรู้เจตคติและอคติต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงแต่ละคนออกมาเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้

7. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป เมื่อได้วิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงแล้วผู้สอนจะเป็นผู้ริเริ่มและผู้จูงใจให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดแนวคิดกว้างขวางขึ้นโดยให้ข้อคิดว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือพบเห็นมานั้นเป็นสิ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นฐานความเป็นจริงในชีวิตจริงหรือไม่ แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดกรอบแนวคิดของเรื่องสรุปประเด็นให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการแสดงที่กำหนดไว้

3.4.3 รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

เซฟเทลและเซฟเทล (Shafitel and Shafitel, 1967 : 67 –71 ; อ้างอิงใน เกศสุตา ปงลังกา, 2550) ได้เสนอรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติไว้ 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติที่มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงและมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกผู้แสดงหรือให้ผู้เรียนอาสาสมัครก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และการวินิจฉัยของผู้สอน

ขั้นที่ 3 จัดฉากการจัดฉากนั้นจัดได้ตามความพร้อมและสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้สังเกตการณ์ก่อนการแสดงผู้สอนจะต้องเตรียมผู้ชมว่าควรสังเกตอะไรและปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

ขั้นที่ 5 แสดงผู้แสดงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวหรือเหตุการณ์ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามบทบาทที่ตนได้รับให้ดีที่สุด

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินผลการอภิปรายผลส่วนใหญ่จะแบ่งเป็นกลุ่มย่อยจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์การแสดงออกของผู้แสดงและควรเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้แสดงความคิดเห็นด้วย

ขั้นที่ 7 แสดงเพิ่มเติมควมมีการแสดงเพิ่มเติมหากผู้เรียนเสนอแนะทางออกอื่นนอกเหนือจากที่ได้แสดงไปแล้ว

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินผลอีกครั้งหลังจากการแสดงเพิ่มเติมกลุ่มควรอภิปรายและประเมินผลเกี่ยวกับการแสดงครั้งใหม่ด้วย

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายของกลุ่มตนและหาข้อสรุปรวมหรือการเรียนรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกความคิดเห็นค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมและพฤติกรรมของบุคคล

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คันสนะ มุลทาตี, ทวีศักดิ์ ชันยศและชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ” กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนน้ำหนาววิทยาคม อำเภอ้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 20 คน ซึ่งเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงรวม 16 ชั่วโมง จุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนน้ำหนาววิทยาคม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 8 แผน แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง และแบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t – test for dependent samples) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป ผลของการวิจัย พบว่า 1) ทักษะในการพูดภาษาอังกฤษด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติในระดับมาก

จิตรา อภิชัย (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การ์ตูนบทสนทนาและบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการพูดก่อนและหลังเรียนโดยใช้การ์ตูนบทสนทนาและบทบาทสมมติ ประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังเบอะ จำนวน 14 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้การ์ตูนบทสนทนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คนมี 6 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง แบบประเมินการทากิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติในแต่ละแผน และนวัตกรรม ได้แก่ การ์ตูนบทสนทนาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 เล่ม ซึ่งผลการประเมินทักษะการพูดโดยใช้การ์ตูนบทสนทนาและบทบาทสมมติทั้งหมด 6 แผน พบว่า นักเรียนจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกข้อ ตั้งแต่ระดับ 2.52 - 4.03 หรือดีถึงดีมาก โดยเรียงลำดับคะแนนที่ได้ ดังนี้ 1) บทสนทนาสื่อสารได้ตรงกับสถานการณ์ระดับคะแนนที่ได้ คือ 3.52 คิดเป็นร้อยละ

87.34 2) ใช้ภาษาสำนวนพูดโต้ตอบกับตัวละครอื่นได้อย่างเหมาะสมระดับคะแนนที่ได้ คือ 3.15 คิดเป็นร้อยละ 78.16 3) มีความมั่นใจกล้าแสดงออกไม่เคอะเขินระดับคะแนนที่ได้ คือ 2.95 คิดเป็นร้อยละ 73.20 4) มีท่าทางประกอบที่เหมาะสมระดับคะแนนที่ได้ คือ 2.92 คิดเป็นร้อยละ 72.45 และ 5) ออกเสียงถูกต้องเสียงดังฟังชัดระดับคะแนนที่ได้คือ 2.91 คิดเป็นร้อยละ 72.20 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามสถานการณ์ที่กำหนด นอกจากนั้นเป็นการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการพูดของนักเรียนโดยนักเรียนไม่รู้ตัว และเป็นการเรียนที่สนุกสนานแต่ควรให้นักเรียนได้ใช้ภาษาที่ได้เรียนในสถานการณ์จริงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

เกิตศิริ ชมพูการวิน (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ” กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยห้า อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำนวน 16 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มเป้าหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการสอนที่ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 3 แผน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลของการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นในแต่ละแผนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 50 โดยคะแนนในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายของคะแนนลดลงและเมื่อพิจารณาคะแนนรวม จำนวน 3 แผน ของผู้เรียนทุกคนผู้เรียน ร้อยละ 37.50 มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ร้อยละ 50 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 12.50 อยู่ในระดับพอใช้หลังจากการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ณัฐธิดา อาจปฐ, วรวิมล ตัญญูวิสุทธิ และนภาพรพย์ เสือปริตากร (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 มุขมนตรี อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม ซึ่งจุดประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติต่อการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบแผนของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติต่อการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง ในการวิจัยนี้ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ไม่เป็นอิสระ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 32.45 คิดเป็นร้อยละ 32.45 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 77.44 คิดเป็นร้อยละ 77.44 ซึ่งนักเรียนมี

คะแนนหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีเจตคติต่อการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับดีมาก

อิงอร แสันทวีสุข (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 / 1 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยการใช้บทบาทสมมติ” การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความก้าวหน้าในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติเข้ามาช่วยพัฒนาทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว จำนวน 22 คน ซึ่งการใช้บทบาทสมมติเป็นเหตุการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับชีวิตจริงของผู้เรียน และเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเองสูงกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริง กลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยเลือก คือ นักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 22 คน ซึ่งกำลังเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ รูปแบบการวิจัยเป็นการสอนตามปกติในชั้นเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฟอร์มการประเมินความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยมีการกำหนดสถานการณ์ในแต่ละสัปดาห์ที่มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดสถานการณ์เพื่อให้ใกล้เคียงกับชีวิตจริงของผู้เรียน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ มีผลคือ 1) คะแนนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 82.50 - 85.00 มีจำนวน 3 คน แสดงว่า อยู่ในระดับการพัฒนาที่ดี 2) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.00 - 75.00 มีจำนวน 10 คน อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ และ 3) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.50 - 45.00 มีจำนวน 9 คน อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงพัฒนา

กนิษฐา วังสำเภา (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหุ้มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) 3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนหนองหุ้มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 25 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ระหว่างวันที่ 2 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 ถึง วันที่ 18 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมเวลา 12 ชั่วโมง จำนวน 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) จำนวน 6 ชุด 2) แผนการจัดการ

เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) จำนวน 6 แผน 3) แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ ตามชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) จำนวน 6 ชุด 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test dependent) ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) จากการศึกษาพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.68/88.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7588 ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.88 4) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
8. ระยะเวลาในการทดลอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอนาทม จังหวัดน่าน จำนวน 58 คน

1.2 วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มแบบเจาะจง

1.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอนาทม จังหวัดน่านที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 จำนวน 27 คน

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีแผนการทดลอง ดังนี้
แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนทดลองและหลังทดลอง (One-Group Pretest Posttest Design)

$$Y_1 \quad \times \quad Y_2$$

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการทดลอง โดยใช้ระยะเวลา 12 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการทดลอง ดังนี้

1. ประเมินทักษะการพูดของนักเรียนก่อนการทดลองโดยใช้แบบประเมินการพูดใช้เวลา 2 ชั่วโมง

2. ทำการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

3. ระหว่างการทดลองครูประเมินการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากทำกิจกรรม บทบาทสมมติจำนวน 4 ครั้งโดยใช้แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง และประเมินนักเรียนหลังการทดลองเวลา 2 ชั่วโมง

4. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูดระหว่างการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูด

5. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูดก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการกิจกรรมในการทดลอง

- แผนการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติจำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

เครื่องมือวัดตัวแปรตาม

- แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง

- แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง

5. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นกิจกรรมบทบาทสมมติและแบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติ

- 1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
- 1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติจำนวน 4 แผน
- 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบความเป็นปรนัยโดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

1.4 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

1.5 นำแผนการเรียนรู้ใช้จริงกับกลุ่มทดลอง

2. การสร้างแบบประเมินทักษะด้านภาษาอังกฤษ

- 2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายและคุณลักษณะที่จะวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.2 สร้างตารางแบบประเมินทักษะด้านภาษาอังกฤษ
- 2.3 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเป็นปรนัยโดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง
- 2.4 นำประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษไปใช้กับกลุ่มทดลอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลองโดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองด้วยค่าสถิติ t-test dependent samples
2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจาก คะแนนสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนและคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับ คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

7. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

- ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum x$ คือ ผลบวกของข้อมูลทุกค่า

n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x คือ ข้อมูล (ตัวที่ 1,2,3...,n)

$\bar{x}$ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ

- การหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ($E_1/E_2 = 70/70$)

$$E_1 = \frac{\bar{X}_1}{N_1} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักเรียนทั้งหมด

N_1 แทน คะแนนเต็มที่ได้ระหว่างเรียน

$$E_2 = \frac{\bar{X}_2}{N_2} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนหลังจากเรียนจบ

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยสอบครั้งสุดท้ายของนักเรียนทั้งหมด

N_2 แทน คะแนนเต็มของการสอบครั้งสุดท้าย

- ค่าดัชนีประสิทธิผล

$$E.I = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- t-test dependent samples

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}; df = n-1$$

เมื่อ t แทน ค่าใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็น

รายบุคคล ระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียนกับ
การทดสอบ หลังเรียน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกัน
เป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับการทดสอบก่อนเรียนกับ
การทดสอบหลังเรียน

Df แทน ค่าความเป็นอิสระ

8. ระยะเวลาในการทดลอง

ใช้ระยะเวลาในการทดลอง ตั้งแต่ 27 พฤษภาคม – 2 กันยายน 2562 รวมระยะเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะ
การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอท่าแซะ จังหวัด

ชุมพร ใช้กลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบเจาะจง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภотаพะสะ จังหวัดชุมพร ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 จำนวน 27 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ .50 การวิจัยในครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยผู้วิจัย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย
- S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน
- E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนหลังจากเรียนจบ
- E.I. หมายถึง ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน
- t หมายถึง ค่าสถิติในการแจกแจง

2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

นำคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูดระหว่างการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและประเมินผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 0– 9.99 หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดน้อย ควรปรับปรุง
- ค่าเฉลี่ย 10.00 – 12.99 หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดพอใช้
- ค่าเฉลี่ย 13.00 – 15.99 หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดดี
- ค่าเฉลี่ย 16.00 – 20.00 หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดดีมาก

2. เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

นำผลคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูดก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70

4. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ .50

5. เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ด้วยค่าสถิติ t-test แบบ dependent samples

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลองของนักเรียน

ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของระหว่างการทดลองของนักเรียนหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม บทบาทสมมติจำนวน 4 ครั้ง ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง 4 ครั้ง ของนักเรียนจำนวน 27 คน คะแนนเต็มครั้งละ 20 คะแนน

	คะแนนการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4
รวม $\Sigma (x)$	337	368	395	433
ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	12.48	13.63	14.63	16.04

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า นักเรียนจำนวน 27 คน ได้รับการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง 4 ครั้ง คะแนนเต็มครั้งละ 20 คะแนน ซึ่งผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพิ่มขึ้นโดยลำดับ คือ ในกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 1 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ 12.48 คะแนนส่วนกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 2 และ 3 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 13.63, 14.63 และคะแนนส่วนกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 4 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 16.04

2. ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน

ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนปรากฏผล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนจำนวน 27 คน คะแนนเต็มครั้งละ 20 คะแนน

	คะแนนการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
รวม $\Sigma (x)$	303	434
ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	11.22	16.07
S.D.	1.086	1.774

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า นักเรียนจำนวน 27 คน มีคะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนการทดลองเท่ากับ 11.22 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.086 และมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองเท่ากับ 16.07 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.774

3. ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70

ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70

คะแนนการประเมินระหว่างการทดลอง			คะแนนการประเมินหลังการทดลอง			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/E_2
80	53.78	70.98	20	16.07	80.35	70.98/80.35

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จำนวน 27 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70.98/80.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70

4. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ .50

ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.4 ตารางที่ 4.4 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ

จำนวนนักเรียน	คะแนนของแบบวัดทักษะการพูด	ผลรวมของคะแนนก่อนการทดลอง	ผลรวมของคะแนนหลังการทดลอง	E.I.
27	20	303	434	0.5527

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จำนวน 27 คน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.55 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.55 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.27

5. เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ

การทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 < \mu_2$$

ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนจำนวน 27 คน

ผลการทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	27	11.22	1.086	18.67*
หลังการทดลอง	27	16.07	1.774	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบก่อนและหลังเรียน เท่ากับ 11.22 และ 16.07 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอท่าแซะจังหวัดชุมพร ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย

วัตถุประสงค์ของวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ .50

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภотаาแซะ จังหวัดชุมพร จำนวน 58 คน

2.2 วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มแบบเจาะจง

2.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภотаาแซะ จังหวัดชุมพรที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 จำนวน 27 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินกิจกรรมในการทดลอง

- แผนการจัดการเรียนรู้เน้นกิจกรรมบทบาทสมมติจำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ผ่านกระบวนการตรวจสอบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

โดยผู้เชี่ยวชาญคือ นางสาวสุรรัตน์ สอนสินลา ตำแหน่ง ครูชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำว่า ควรเพิ่มตัวอย่างบทสนทนาและสถานการณ์ให้มีความง่ายหลากหลายระดับเพื่อให้ นักเรียนได้เลือกพูดตามความสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

เครื่องมือวัดตัวแปรตาม

- แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

- แบบประเมินทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลองโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

โดยผู้เชี่ยวชาญคือ นางสาวสุรรัตน์ สอนสินลา ตำแหน่ง ครูชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำว่า คำนำน้หนักในการวัดควรมีค่าน้ำหนักที่เท่ากัน เพื่อสะดวกต่อการให้คะแนนความสามารถของนักเรียน

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภотаาแซะจังหวัดชุมพร สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพิ่มขึ้นโดยลำดับ คือ ในกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 1 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ 12.48 คะแนนส่วนกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 2 และ 3 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 13.63, 14.63 และคะแนนส่วนกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 4 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 16.04

4.2 ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน แสดงว่านักเรียนจำนวน 27 คน มีคะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนการทดลองเท่ากับ 11.22 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.086 และมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองเท่ากับ 16.07 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.774

4.3 ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70 พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จำนวน 27 คน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70.98/80.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70

4.4 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จำนวน 27 คน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.55 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.55 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.27

4.5 ผลเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ จากการทดสอบสมมติฐานการทดลอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5. การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าข้ามวิทยาอำเภอท่าแซะจังหวัดชุมพร ใช้กลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบเจาะจงคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 จำนวน 27 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ .50 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1 จากการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพิ่มขึ้น โดยในกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 1 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ 12.48 คะแนนส่วนกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 2 และ 3 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 13.63, 14.63 และคะแนน

ส่วนกิจกรรมบทบาทสมมติครั้งที่ 4 ความสามารถในการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนที่ 16.04 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีผลทำให้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง และผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติยังก่อให้เกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากในการประเมินทักษะการพูดหลังการทดลอง ผู้วิจัยพบว่า ผลการประเมินทักษะการพูดของนักเรียนสูงกว่าระหว่างการทดลอง เนื่องจากนักเรียนสามารถสร้างสถานการณ์เองได้และสามารถพูดตามสถานการณ์ที่กำหนดได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจิตรา อภิชัย (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การ์ตูนบทสนทนาและบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” และจากการศึกษา พบว่าการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมความสามารถในการพูดของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามสถานการณ์ที่กำหนด ซึ่งจากการศึกษานักเรียนจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกข้อ ตั้งแต่ระดับ 2.52 - 4.03 หรือดีถึงดีมาก โดยเรียงลำดับคะแนนที่ได้ ดังนี้ 1) บทสนทนาสื่อสารได้ตรงกับสถานการณ์ระดับคะแนนที่ได้ คือ 3.52 คิดเป็นร้อยละ 87.34 2) ใช้ภาษาสำนวนพูดได้ตอบกับตัวละครอื่นได้อย่างเหมาะสมระดับคะแนนที่ได้ คือ 3.15 คิดเป็นร้อยละ 78.16 3) มีความมั่นใจกล้าแสดงออกไม่เคอะเขินระดับคะแนนที่ได้ คือ 2.95 คิดเป็นร้อยละ 73.20 4) มีท่าทางประกอบที่เหมาะสมระดับคะแนนที่ได้ คือ 2.92 คิดเป็นร้อยละ 72.45 และ 5) ออกเสียงถูกต้องเสียงดังฟังชัดระดับคะแนนที่ได้คือ 2.91 คิดเป็นร้อยละ 72.20 เช่นเดียวกับ

5.2 ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียน แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษฟัง – พูด ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนการทดลองเท่ากับ 11.22 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.086 และมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองเท่ากับ 16.07 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.774 เช่นเดียวกับเกิดศิริ ชมพุกาวิน (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ” ซึ่งผลของการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นในแต่ละแผนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 50 โดยคะแนนในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายของคะแนนลดลงและเมื่อพิจารณาคะแนนรวม จำนวน 3 แผน ของผู้เรียนทุกคนผู้เรียน ร้อยละ 37.50 มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ร้อยละ 50 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 12.50 อยู่ในระดับพอใช้หลังจากการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐธิดา อาจปฐ, วรวิทย์ ตัญญูวิสุทธิ และนภาพรพย์ เสือปริตากร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” พบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 32.45 คิดเป็นร้อยละ 32.45 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 77.44 คิดเป็นร้อยละ 77.44 ซึ่งนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน

5.3 ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดเทียบกับเกณฑ์ 70/70 พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1

โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จำนวน 27 คน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70 โดยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70.98/80.35 เช่นเดียวกับกนิษฐา วังสำเภา(2557) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหุ้มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า ชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.68/88.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

5.4 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จำนวน 27 คน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.55 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.55 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.27 สอดคล้องกับการศึกษาของกนิษฐา วังสำเภา(2557) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหุ้มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7588 ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 75.88 เช่นเดียวกับอิงอร แสงทวีสุข (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 / 1 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยการใช้บทบาทสมมติ” พบว่า พบว่า นักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 82.50 - 85.00 มีจำนวน 3 คน แสดงว่า อยู่ในระดับการพัฒนาที่ดี 2) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.00 - 75.00 มีจำนวน 10 คน อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ และ 3) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.50 - 45.00 มีจำนวน 9 คน อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงพัฒนา

5.5 ผลเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ จากการทดสอบสมมติฐานการทดลอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษฟัง – พูด ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับผลการวิจัยของคันสนะ มูลทาดี,ทวีศักดิ์ ชันยศและชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ” พบว่า ทักษะในการพูดภาษาอังกฤษด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.1.1 ครูผู้สอนควรนำกิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยเลือกใช้ตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดประสบการณ์การใช้จริง

6.1.2 ครูผู้สอนควรเตรียมบทสนทนาและสถานการณ์ให้หลากหลายมากขึ้น

6.1.3 นักเรียนชอบพูดในเรื่องที่อยู่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรเลือกสถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน

6.1.4 ครูผู้สอนควรเพิ่มเวลาในการฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติให้มากกว่านี้ นักเรียนจะได้มีเวลาในการฝึกให้คล่องแคล่วและมีความถูกต้องในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

6.1.5 ครูผู้สอนควรปรับพื้นฐานคำศัพท์และไวยากรณ์ให้นักเรียนก่อนการทำกิจกรรมบทบาทสมมติ

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะพูดกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

6.2.2 ควรเพิ่มระยะเวลาในการทำวิจัยให้มากกว่านี้ เพื่อ พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างสถานการณ์เองได้และสามารถพูดตามสถานการณ์ที่หลากหลาย และมีทักษะการพูดที่มีผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

กนิษฐา วังสำเภา. (2557). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role playing) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองทุ่มศรีสำราญวิทยา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. วิจัยในชั้นเรียน ศรีสะเกษ : โรงเรียนหนองทุ่มศรีสำราญวิทยา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กาญจนา จันทะดวง. (2543). หลักการสอน. สกลนคร : คณะครุศาสตร์สกลนคร.

เกตุศิริ ชุมภูภาวิน. (2559). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ. วิจัยในชั้นเรียน ลำพูน : โรงเรียนบ้านห้วยห้า

เกศสุตา ปงลังกา. (2550). การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี. (2548). เมื่อจับไม้พูดภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ส.ส.ท.

- จิตรารักษ์. (2558). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การดูบทบาทสมมติและบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิจัยในชั้นเรียน แพร่ : โรงเรียนบ้านวังเบอะ.
- จินดา งามสุทธิ. (2524). ภาษาศาสตร์กับภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ญาดาพนิตพิณกุล. (2539). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ : ภาคหลักสูตรและการสอนคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- ณัฐธิดา อาจปฐ, วรุฒิ ตัญยวิสุทธิ และนภาพรพิทย์ เสือปรีดากร. (2560). **การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิจัยในชั้นเรียน อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ดวงเดือนแสงชัย. (2533). การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2549). การสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ปรีชาเศรษฐีธร. (2524). **หลักการสอนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ผกา สัตยธรรม. (2524). เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผู้สนใจในการเรียนการสอนทุกระดับชั้น. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว.
- วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์. (2522). การแสดงบทบาทสมมติในการสอนกลุ่มบูรณาการสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คันสนะ มลฑาดี, ทวีศักดิ์ ชันยศ และชนม์ชกรณ วรอินทร์. (2558). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ. วิจัยในชั้นเรียนพิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สนั่น มีชนหมาก. (2538). **ระเบียบวิธีแห่งวิทยาการการสอน**. กรุงเทพฯ : เท็คโปรโมชันแอนด์แอคเวอร์ไทซิง.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวณี สีหาพงษ์. (2558). Perceived Readiness and English Language Need of Engineering Students in preparation for Engineering Practice under ASEAN Economic Community (AEC) Liberalization in the Year 2015. การศึกษาอิสระ อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศิริ ปลื้มจิตต์. (2534). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเหตุผลเชิงจริยธรรมในการสอนจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติกับการสอนตามคู่มือ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร / กรุงเทพฯ.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2543). **เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ทีพีพรินท์.
 สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2525). **พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อัจฉรา วงษ์โสธร. (2538). **แนวการสร้างข้อสอบทางภาษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิงอร แสงทิวสุข. (2560). **พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 / 1 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวโดยใช้บทบาทสมมติ**.
 วิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพฯ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Brown, Douglas. (2001). **Teaching by Principles**. 2nded. San Francisco : San Francisco State University.

Bygate, Martin. (1995). **“Speaking” in Language Teaching**. Oxford : Oxford University Press.

Harris, David. (1988). **Testing English as a Second Language**. New York : Mc Graw Hill.

Ments, Van Morry. (1986). **The Effective Use of Role Play : Practical Techniques for Improving Larning**. Londo : KoganPage.

Richard, Jack. & Rodgers, Theodore S. (2002). **Approaches and Methods in Language Teaching**. Cambridge : Cambridge University Press.

Searle, J.R. (1978). **Speech Acts**. New York : Cambridge University Press.

Shaftel, F & Shafte IG. (1967). **Role playing for social values : Decision making in the social studies**. Englewood Cliffs, N. J. : Prentice – Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลอง 4 ครั้ง

นักเรียนคนที่	คะแนนการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4
1	11	12	14	13
2	12	14	13	16
3	11	13	15	14

4	14	13	14	15
5	13	14	16	18
6	14	15	16	18
7	12	14	15	15
8	11	14	13	15
9	11	12	14	14
10	12	13	12	14
11	13	12	15	14
12	12	12	13	15
13	12	13	14	16
14	11	12	14	16
15	12	13	15	16
16	13	14	16	18
17	12	12	13	15
18	12	12	14	15
19	13	15	15	18
20	12	14	15	17
21	13	15	14	15
22	13	15	15	17
23	13	15	16	18
24	12	15	16	19
25	16	16	18	19
26	15	14	16	18
27	12	15	14	15
รวม $\Sigma (X)$	337	368	395	432
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	12.48	13.63	14.63	16.04

ผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียนคนที่	คะแนนการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	10	13
2	11	15
3	10	14
4	12	15
5	12	17
6	13	18
7	11	14
8	10	15
9	10	15

10	12	14
11	11	15
12	10	14
13	11	17
14	10	16
15	12	17
16	12	18
17	11	16
18	10	15
19	11	18
20	11	17
21	10	15
22	13	18
23	12	18
24	11	19
25	14	19
26	12	18
27	11	14
รวม $\Sigma (X)$	303	434
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	11.22	16.07
S.D.	1.086	1.774

ภาคผนวก ข

